

SPALOVÁNÍ LÁTEK NA VOLNÉM PROSTRANSTVÍ – PÁLENÍ ČARODĚJNIC

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů hovoří jasně: **každý si musí počínat tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru.** V případě nedodržení zásad požární bezpečnosti při používání otevřeného ohně, mohou fyzické osoby dostat pokutu až do výše 20 000 Kč a pokud svým jednáním způsobí požár, mohou dostat pokutu až ve výši 25 000 Kč.

Právníkové osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny každé spalování hořlavých látek na volném prostranství - tedy i pálení „čarodějnických“ ohňů - včetně přijatých protipožárních opatření - předem oznámit územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje (dále jen „HZS kraje“), samozřejmě po předchozím souhlasu vlastníka pozemku, na kterém bude pálení prováděno. Při nesplnění této povinnosti může být právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě udělena pokuta až do výše 500 000 Kč. HZS kraje pak má při nahlášení pálení pravomoc nařídit přijetí dalších podmínek pro bezpečnost spalování, či spalování zcela zakázat.

Každopádně i v případě, kdy pálení čarodějnic organizují **samotní občané jako fyzické osoby**, doporučujeme **celou akci dopředu oznámit HZS Středočeského kraje, nejlépe elektronicky prostřednictvím internetu, na adrese www.hzssck.cz** v záložce „**evidence pálení**“. Při ohlášení je třeba uvést místo a čas pálení, osobu odpovědnou za pálení včetně kontaktu na ní a také přijatá protipožární opatření. Tímto předběžným ohlášením se zamezí zbytečným výjezdům k domnělým požárům, neboť během čarodějnic hasičům obvykle narůstá počet planých poplachů. V případě velkých vater je dále užitečné se také **domluvit s dobrovolnými hasiči** v dané obci, aby na místo pálení dohlíželi.

Právníkové osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny při spalování látek na volném prostranství, se zřetelem na rozsah této činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požárů. Toto spalování včetně navrhovaných opatření jsou povinny předem oznámit HZS kraje, který může stanovit další podmínky pro tuto činnost, popřípadě může tuto činnost zakázat. **Ohlášení spalování hořlavých látek, včetně kontaktu na zodpovědné osoby a stanovení opatření proti vzniku a šíření požáru se v podmínkách HZS Středočeského kraje provádí písemně, prostřednictvím spisovny (spisovna@sck.izscr.cz), nebo telefonicky na čísle 950 870 157 minimálně 5 dní předem.**

OBECNÁ PRAVIDLA PRO SPALOVÁNÍ HOŘLAVÝCH LÁTEK NA VOLNÉM PROSTRANSTVÍ:

- **Při rozdělávání ohně v žádném případě nepoužívejte vysoce hořlavé látky**, jako např. benzín, naftu či líh. V minulosti bylo nejedno vážné zranění způsobeno rozšířeným nešvarem, kdy poté, co se účastníkům oslav zdá oheň příliš malý, použijí k lepšímu rozhoření neposlušného plamene tyto nebezpečné kapalně látky. Daleko méně riskantní a ve výsledku stejně efektivní je použití pevných či kapalných podpalovačů, které mají stabilní výhřevnost a především při jejich použití v okolí nevznikají výbušné páry.
- **Při přípravách na rozdělávání ohně je nutné si předem rozmyslet umístění ohniště či místa pálení.** Místo pro rozdělávání ohně musí být bezpečně izolováno od hořlavých materiálů, v případě větších vater - ohraničeno pruhem širokým nejméně 1 metr, zbaveným jakýchkoliv hořlavin (pozor je nutno dát i na kořeny stromů a keřů) a vzdálené **minimálně 50 m od kraje lesních porostů.** V případě stohu je pak nutno dodržet odstup minimálně dvojnásobný, tedy **100 metrů.** **Zcela zakázáno je například rozdělávat oheň ve vysoké suché trávě, na strništi, lesní hrabance (zetlelá vrstva jehličí), v ochranných pásmech nadzemních rozvodů elektřiny a plynu, apod.** Pamatujte i na bezpečnou vzdálenost od obytných budov, hospodářských budov, či průmyslových objektů, včetně případných ochranných zón (čerpací stanice PHM, plnicí stanice, apod.), neboť díky odletujícím jiskrám z vysoké vetry může dojít ke vzniku požáru. Pro rozdělávání ohně je ideální hliněný podklad.

- Při umísťování ohniště je rovněž **nutné věnovat pozornost aktuální meteorologické situaci**, tedy jaký je směr a síla větru, uvážit, jaká doba uběhla od posledních dešťových srážek atd.
- **Dělejte jen takový táborák, který dokážete zvládnout!** Pokud chystáte velkou vatru, dejte si pozor, aby byla polena poskládána do stabilní pyramidy (pomohou např. záseky na polenech), která umožní prohořívání dovnitř a zabrání případnému zhroucení hranice do okolí – jinak může dojít k popálení přítomných, či ke vzniku požáru.
- **Oheň nesmíte ponechat ani na okamžik bez dozoru**, hlídejte ho, aby se nevymknul kontrole a nedošlo k jeho nekontrolovatelnému šíření a vzniku požáru. Mějte nachystán dostatek vody, jednoduché hasební prostředky jako jsou lopaty, tlumice, případně motyky (popř. písek, hlínu), apod. I proto je dobré umístit ohniště v blízkosti vodního zdroje. Příjezdové cesty vedoucí k místu pálení musí být o šíři nejméně 3 m a **volně průjezdné**. Při zajišťování průjezdnosti zvažte, zdali přítomné osoby mají kam z případné příjezdové cesty uhnout, aby samotní účastníci aktu netvořili neodstranitelnou překážku.
- Před odchodem z místa pálení nezapomeňte ohniště **důkladně uhasit** a přesvědčit se, že nemůže dojít k opětovnému vznícení. I ve zdánlivě zcela vyhaslém ohništi se mohou skrývat žhavé oharky, které např. vítr může znovu rozdmýchat a oheň roznést do okolí. Při silném větru a v době velkého sucha oheň venku raději vůbec nerozdělávejte.
- Při pálení ohňů by měla být neustále přítomna alespoň **jedna osoba starší 18 let**. A pozor! I rodiče mohou být dle § 78 zákona o požární ochraně postíženi pokutou v případě, že z hlediska požární ochrany zanedbají dohled nad svými ratolestmi.
- Do ohně nikdy nevhazujte jakékoliv výbušné předměty či tlakové nádoby (rachejtle, světlice, patrony, nádoby se stlačeným plynem, municí). Oheň neroznášejte po okolí např. na zapálené větvi.
- **„Zastav se, lehni si a kutálej se!“ Pokud se na vás vznítí oděv, neutíkejte** – tím jen podpoříte hoření. Okamžitě si **lehněte** na zem a chraňte si obličej. **Válejte se**, dokud plameny neuhasnou – válením se zamezí přístupu kyslíku potřebného k hoření. Je-li po ruce deka, nebo jiná vhodná textilie (nesmí to být látka z umělých vláken), lze ji také použít k uhašení hořícího oděvu. Při případném hašení oděvu na člověku nepoužívejte práškové či dnes již zakázané tetrachlorové hasicí přístroje – hrozí udušení člověka či vážné poškození zdraví. K případnému hašení použijte vodu, či na trhu dostupné hasicí spreje. Když se popálíte, postižených ploch se nedotýkejte, popálené místo ihned ponořte do čisté, studené a proudící vody a vyhledejte odbornou pomoc.
- S pálením čarodějnic je také bohužel dosti často spojeno **pálení pneumatik**. Tento zlozvyk velmi poškozuje životní prostředí a může mít i neblahé zdravotní následky. Stejně jako pálení jiných materiálů obsahujících chemické látky, také pálení pneumatik v otevřených ohništích je navíc pod hrozbou vysokých pokut zákonem přísně zakázáno. Dle zákona o ovzduší lze v otevřených ohništích spalovat jen dřevo, dřevěné uhlí nebo suché rostlinné materiály.

Povinnosti fyzických osob a podnikajících fyzických a právnických osob při pálení odpadů stanoví i další zákonné normy, např. zákon o ovzduší, zákon o lesích, zákon o odpadech nebo **vyhlášky jednotlivých obcí, které upravují i možnosti pálení na volném prostranství - a někdy je i zakazují.**

Pokud se vám oheň vymkne kontrole, **neváhejte a volejte hasiče prostřednictvím tísňových linek 112 nebo 150.** V prostředí jako je zahrada, pole, les či louka se oheň dokáže šířit velice rychle. Sebemenší podcenění situace může způsobit neštěstí a značné materiální a ekologické škody s mnohdy nevratnými následky.